

Vitenskapskomiteen for mattrygghet
Postboks 4404 Nydalen
0403 OSLO

Deres ref:
Vår ref: 2017/137105
Dato: 17.07.2017
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

BESTILLING AV RISIKOVURDERING AV *DENDROLIMUS SIBIRICUS* OG *DENDROLIMUS SUPERANS*

Mattilsynet vil med dette bestille en risikovurdering av planteskadegjørerne *Dendrolimus sibiricus* og *Dendrolimus superans*, i samsvar med den internasjonale standarden ISPM 11.

Mattilsynet vil benytte vurderingen som grunnlag for sin vurdering av framtidig plantehelsemessig risikohåndtering av disse to *Dendrolimus*-artene, herunder av hvorvidt skadegjørerne bør reguleres som karanteneskadegjørere i Norge.

Bakgrunn

D. sibiricus og *D. superans*, nært beslektet med vår norske firuspinner (*D. pini*), er nålespisende insekter (møll) som er kjent å kunne angripe og skade en lang rekke bartrær. I løpet av en 25 års periode fra 1932 – 1957 skal *D. sibiricus* ha ødelagt 7 millioner hektar skog i vest-Sibir og sørøst Sibir (Chita Oblast) ([OEPP/EPPO 2005](#)). Artene er hjemmehørende i Asia, og *D. sibiricus* har også spredt seg til europeiske deler av Russland. Verken *D. sibiricus* eller *D. superans* er kjent å forekomme i Norge, men det er antatt at artene kan etablere seg og at import av bl.a. trevirke kan være en mulig innførselsvei. Møll er også gode flyvere og begge disse artene kan naturlig spre seg opptil 100 km per år ([OEPP/EPPO 2005](#)).

EPPO gjorde i 2000 en Pest Risk Assessment for *D. sibiricus* ([EPPO 2000](#)) og i 2004 en Pest risk management av *D. superans* ([EPPO 2003](#)). Det er imidlertid ikke gjort en fullstendig Pest risk analysis som består av Pest risk assessment og Pest risk management for disse to *Dendrolimus*-artene.

Begge artene er listet på EPPOs A2 liste (Listen omfatter planteskadegjørere som forekommer i deler av regionen, og som EPPO anbefaler regulert som karanteneskadegjørere), og i EU er *D. sibiricus* på listen over planteskadegjørere som det er forbudt å innføre eller spre.

Ingen av de to *Dendrolimus*-artene er i dag regulert i norsk forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere.

På bakgrunn av det antatte potensialet for skade i barskog dersom artene skulle bli introdusert til Norge, vil Mattilsynet vurdere om disse artene bør foreslås regulert i norsk plantehelseregulering, og vi trenger derfor en oppdatert og fullstendig risikovurdering for *D. sibiricus* og *D. superans*.

Fakta hentet fra EPPO global database:

Dendrolimus sibiricus: EPPOs A2 liste siden 2002, EUs Annex 1/A1 siden 2009.
Til stede i Kina, Dem. Korea, Republ. Korea, Kazakhstan, Mongolia og Russland.
Viktigste vertplanter: arter innen *Abies*, *Larix*, *Picea*, *Pinus*.
Mindre viktige vertplanter: *Pseudotsuga menziesii*, *Tsuga*

Dendrolimus superans: EPPOs A2 liste siden 2005.
Til stede i Japan, Korea og helt øst i Russland.
Viktigste vertplanter: *Pinus pumila* og *Larix kamtschatica*,
Mindre viktige vertplanter: arter innen *Abies*, *Larix*, *Picea*, *Pinus*, *Tsuga*.

Terms of reference

VKM is requested to carry out a pest risk analysis according to ISPM 11 for *Dendrolimus sibiricus* and *Dendrolimus superans* for Norway, including special information on:

1. Summarize current knowledge about taxonomy of *D. sibiricus* and *D. superans* and closely allied lappet moths as background for identifying their current distribution areas.
2. Summarize current knowledge of spread of the species and their host plants, including natural spread. Is there a risk that *D. sibiricus* can be spread naturally from Russia to Norway?
3. List countries where the status of the pests should be considered as present.
4. Identify possible pathways for introduction of the two species into Norway.
5. Assess the probability of the pests entering Norway from countries listed in (3) through the pathways listed in (4.).
5. Estimate the potential of establishment and further spread of the species in the Norwegian environment if they are introduced, also regarding climatic changes in the future.
6. Assess the potential consequences in Norway (environmental, economic and social effects) if they are introduced and established. We would like you to look at these effects in two scenarios:
  - a) No regulations for these insects (no measures taken).
  - b) The insects are regulated as quarantine pests with certain specific requirements.
7. Identify relevant risk reduction measures and evaluate their effectiveness and feasibility. For wood packing material, also consider if ISPM 15 is effective enough to prevent introduction of the pests.

Generelt og i henhold til dialogmøte 26.april 2017 ber vi også om:

- Der dere finner ulikheter i forhold til dokumentene som er lenket til under avsnittet «Data» ønsker vi at dette belyses og forklares grundig.
- Vi ønsker også at dere gjentar informasjon som er lenket til under avsnittet «Data» der dere mener at dette fortsatt er gjeldende.
- Vi ønsker kildehenvisninger til dokumentasjon som benyttes under arbeidet med risikovurderingen. Dette også for å vite hva som er tatt med i betraktningen deres. Hvis noe unnlates å svare på, ber vi om at dette begrunnes og kommer klart frem.

Data

PRA - Pest risk assessment ([00/8481](#)) *D. sibiricus*

PRA report ([02-9138](#)) *D. sibiricus*

Interception PRA ([99/7075](#)) *D. sibiricus*

[PRM rep \(pest risk management\)](#) ([05-11895](#)) *D. superans*

PRA report ([05-11591](#)) D.superans

[EPPO standard PM 8/2 \(2\) Coniferae](#)

[PRA Dendrolimus pini L. i UK:](#)

[CABI faktaark Dendrolimus superans sibiricus http://www.cabi.org/isc/datasheet/18371](http://www.cabi.org/isc/datasheet/18371)

https://www.eppo.int/QUARANTINE/data_sheets/insects/DS_Dendrolimus_spp.pdf

Språk

Vi ønsker at risikovurderingen gjøres på engelsk med et sammendrag på norsk

Tidsfrist

15.01.2018

Kontaktpersoner

Line Bjørke, seniorrådgiver seksjon planter, hovedkontoret Mattilsynet

Ingrid Helén Ihlebakk Hauger, seniorrådgiver seksjon planter, hovedkontoret Mattilsynet

Med vennlig hilsen

Are Tømmerberg Sletta

Seksjonssjef planter

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*